

له پەراوێزی وتاری (هەتیوووبازی له کوردستاندا)

عامر سابیر

asabir79@hotmail.com

دەستی تامان شاکر خۆش بێت، له 2005 /4/23 دا له مائێپەری دەنگەکاندا وتاریکی جوانی لەسەر دیاردە (هێرشی سیکسی بۆ سەر مندالانی کور) ی نوسیوو، که تیایدا بەسەرھاتی جەرگ بری دوو قوربانی ئەو دیاردە نا ئینسانییە لە کوردستاندا باسکردبوو.

بەکارھێنانی زاراوەی (هەتیوووبازی) بۆ ئەو دیاردە درێندانە، خۆی له خۆیدا تاوانیکی تره بەرامبەر بە قوربانیانی ئەو تاوانە ئەنجام ئەدریت، (هەتیوو) بە مندالانیک بێ باوک دەوتریت، (هەتیوو) یەکێکە لە پیستری و پەر تەوھینترین جوینەکانی زمانی کوردی. مندالانیک (هەموو کەسیکی ژێر 16 ساڵ مندالان) کە بە زۆر (ئەگەر بە پەزماھندی مندالانە کە خۆشی بێت هیچ لە درێندەیی تاوانە کەم ناکاتەو وە سزاکەشی جیاوازی نیە لەو وولاتانە کە مافی مندالانی تیا پارێزراوە) ئیفتیساب دەکریت سەرەرای ئەوھش پێی بووتریت هەتیوو، وە بەو ئینسانە درێندەییە کە ئەو تاوانە ئەنجام داو بووتریت هەتیوو یاز ئەمە بۆ خۆی بە سوک سەیرکردنی تاوان لیکراوە، وە ستایش کردنی تاوانبارە.

زوو زوو لە دادگاکانی وولاتانی رۆژئاوا دا گوئیستی ئەوھین کە فلان (قەشە کلتسا ، مامۆستای فیکەری مەلە ، پراھینەری یاری وەرزی ، ئەندام پەرلەمان یان وەزیری دەولت ، مامۆستای قوتابخانە و زانکۆ وە یان فلان ئەکتەر و گۆرانی بیژی بەناویانگ....ھتد) راکیشراوەتە بەر دادگا و سزای ئەو تاوانانەیان وەرەگرن کە بەرامبەر بە مندالان کردیانە. زۆر لە تاوان باران لە تەمەنیکی زووی ژیاکاندا ئەو تاوانانەیان ئەنجام داووە ئیستاش رۆژەکانی دوا تەمەنی ژیاکان لە زیندان بەسەر دەبن.

ھەر دوو ھێژا (ن ح) و (ش ج) نەك ھەر نابیت بەھێلن ئەو تاوانبارانە ژیاکانی ئەوانی بۆ ھەتا ھەتایە ناھەموار کردووە، ھەر بە کەسایەتی سەنگینی کۆمەلگا خۆیان بناسین بەلگو ئەبیت ھەموو بەرە ئازادبوونی کۆمەلگای کوردستان لە پشت سەری خۆیان ببینن بۆ ناساندن و پيسو کردن و دادگایی کردنی ئەو ئینسانە دەرون نەخۆش و درێندانە. ئەو دوو ھێژایە باشترین کەسانیکن کە خۆیان لە لوکووی ریکخراویکدا ببینن کە بەرگری لە ھێرشی جنسی بۆ سەر مندالانی کوردستان بکات.

لە بەرنامە دوو حیزبە دەسەلاتدارە ناسیونالیستە دواکەوتووە کە کوردستاندا تەنانەت تەنھا بۆ یەک جاریش وشە مندالان و باسی مافەکانی مندالان نەکراوە، وە لە نزیک بە 14 سالی رابردووی دەسەلاتی داسەپینراویاندا بە سەر خەلگی کوردستاندا کەمترین ئاوپیان لە مندالان و گرفتەکانیان داووتەووە، بۆیە پێشبینی ئەوھیان لێ ناکریت کە بەرگری لە مافەکانی مندالان بکەن وە لە نیویاندا ھێرشی سیکسی بۆ سەر مندالان بەر پێ بگرن. وە ئەو ریکخراوانە مافی مرۆف لە کوردستاندا کە سەر بە دوو زلحیزبە کەن، لە چەندین سالی رابردوودا کەمترین نوزەیان لێوھاتوووە لە بەرامبەر پێشیلکاریکانی مافی مرۆف لە کوردستاندا بەلگو بە پێچەوانەو لە زۆربە کاتدا وەکو بەشیک لە دەزگاکانی زانیاری و پاراستن رەفتاریان کردووە.

بۆیە لە ھەنگاوی یەکەمدا کۆکردنەو و بلاوکردنەو بەسەرھاتی ھەموو قوربانیانی ئەم دیاردەییە لە دوو تووی کتیی گەورەدا زۆر پێویستە بۆ تیکشاندنی ئەو دیوارە بەھێزە شومەیی لە کۆمەلگە کوردستاندا مەوجودە کە ئینسانە تاوانبارو دەروون نەخۆشەکان خۆیان لە پالدا حەشارداوە ، قوربانیانی ئەم دیاردەییە بە ھاوکاری ئازادبوون و بەرگریکەرانی مافەکانی مندالان لە کوردستان پێویستە ئەم دیوارە برۆخینن و زۆر دەمیکە کاتی ئەوھاتوووە کە قوربانیان لە کوردستانیش وەکو سەر جەم کۆمەلگاکانی تری دنیا بێنە قسەو تاوانباران سزا بدرین.

2005/05/09